

Protestante propaganda niet van elkander hadden te onderscheiden, onder de rubriek „clerical“ propaganda ook de pogingen van protestante zijde plaatsende, die worden aangewend om de Hellige Schrift zoo mogelijk onder het oog van allen te brengen.

Nu deelt de heer Bruna ons mede, dat de Parijsche gemeenteraad het beter in dit geval weet dan wij, omdat inderdaad speciaal het Evangelie van den H. Johannes veel door Roomsche Katholiken verspreid wordt.

Wij moeten erkennen, dat dit ons geheel onbekend was. Nog nooit hadden we iets vernomen omtrent het verbreiden van den Bijbel, of van gedeelten daarvan, door Roomsche Katholiken. Hoe meer Rome aan Bijbelverspreiding gaat doen, hoe meer wij ons zullen verblijden.

De heer Bruna deelt ons nog verder mede: „De Kath. kerk verbiedt niet het lezen van de door haar als zoodanig erkende en ook steeds bewaarde H. Schrift. Zij vergunt dat onbepaald aan wie een zekeren graad van verstandelijke en redelijke ontwikkeling hebben. Geestelijken en ontwikkelde leken kunnen zeer gemakkelijk vergunning krijgen, ook alle niet-ofanti Katholieke Schriftuurvertalingen te lezen, en iedere Roomsche mag, zonder eenige toestemming te behoeven, den Bijbel lezen, mits de vertaling is goedgekeurd en de duistere plaatsen van kantteekeningen zijn voorzien.“

In hoofdzaak is hetgeen hier wordt medegedeeld, ons bekend. We houden het er voor, dat velen dit met ons zullen kunnen zeggen.

Engeland. Het verkoopen van predikantsplaatsen.

Trots de wet van 1898, door welke zekere misstanden in de Engelse Episcopale kerk moesten worden weggedaan, duurt het verkoopen van predikantsplaatsen en inkomsten voort. In de provincie Canterbury werden in het afgeloopen jaar 70, in die van York 6 predikantsplaatsen verkocht, als waren het winkelaffaires! Het enige voordeel dat door de „Benefices Act“ van 1898 behaald werd, is, dat dergelijke handelingen moeten publiek gemaakt worden, hetgeen in den vorm van een parlementair blauwboek geschiedt. Zoo is het dan geschied, dat een paar merkwaardige transacties ter kennis van het publiek werden gebracht. Er is een geval geweest, waarin een predikantsplaats gegeven werd tot onderpand van een geleende som geld; want door betaling van een zekere som met de renten kan de predikantsplaats worden teruggekocht. Eerst waren bloedverwanten de schuldeisers; cindelijk ging het pand, d. w. z. de predikantsplaats, over in de handen van een notaris.

In een ander geval werd het recht op de predikantsplaats door een dochter of een andere bloedverwant tegen een som gelds aan een bouwmaatschappij verpand; tegen betaling van 300 pond sterling met vijf procent rente kon de predikantsplaats vrij worden. Het schijnt ook nog voor te komen, dat predikantsplaatsen door predikanten van den patroon gekocht worden, ofschoon dit zoo veel mogelijk bedekt wordt. „Zeer verdacht komt het ons voor, dat dikwijls vrouwen van predikanten voorkomen als koopsters van prebenden. Terecht merkt de Times op, dat eenvoudig het verkoopen van predikantsplaatsen moest verboden worden.“

De kans dat de Episcopale kerk zal ophouden „staatskerk“ te zijn, is, sedert de liberale partij geen meerderheid in het parlement meer kan zijn, zeer vermindert. Toch blijft „disestablishment“ van de staatskerk op het programma van die partij staan.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

STUREN.

VI.

Is er met een vrij zwevende luchtbol dus in den oorlog dusver niet veel uit te richten, heel anders staat het met den bol, die vastgehouden wordt. Uit zulk een heeft men natuurlijk van boven af een vrij en ruim gezicht op den vijand. Men kan ontdekken, waar en hoe hij gelegerd is, welke versterkingen hij heeft en zoo veel meer. 't Is alleen zaak hoog genoeg te zweven, om buiten schot te blijven.

In alle oorlogen van den laatste tijd is dan ook de „vaste luchtbol“ gebruikt.

De Fransen deden dit toen zij in 1884 in Tonkin streden, de Engelsen iets later in Soedan. Ook in den Transvaalschen oorlog heeft die luchtbol dienst gedaan. Zoo is dan wel te begrijpen, dat thans in bijna alle Europeesche legers een luchtboldienst bestaat. In Frankrijk heeft men zelfs over heel het land als een net van legerposten voor de luchtaart. Elke legerafdeeling heeft daar zijn eigen inrichting ervoor. Dergelijke vindt men ook in Duitsland, Oostenrijk, België, Denemarken; ja zelfs in China en Japan weet men den luchtbol in den oorlog tegen den vijand te gebruiken.

Nu moet gij u echter niet verbeelden, dat iemand voor zijn plezier uit is, die met zulk een bol opstijgt, om te weten te komen wat de vijand in zijn schijld voert. Want meestal schijnt de luchtbol onopzettelijk, zoodat men een gevoel heeft, als op een slingerend schip. De reizigers krijgen dan ook vaak „seziekte“ of wel „luchtziekte“. 't Een als 't ander maakt het natuurlijk niet gemakkelijk, de dingen daar beneden nauwkeurig op te nemen, te meer daar men zeer moet oppassen, er niet dichtbij te komen. Toch doet zulk een luchtbol groot nut, wij men er een wetenschap door krijgt, die anders niet dan met groot gevaar is te bekomen.

Hebben die lieden in den luchtbol iets op aarde ontdekt, dat waard is geweten te worden, dan laten zij zich echter niet dadelijk omlaag trekken. In het touw van het anker, dat den luchtbol vasthoudt, zit een telegraafdrad. En langs dezen kunnen gedurig berichten omlaag en omhoog gaan.

We zien dus, dat de luchtbol niet meer geheel nutteloos is, als in 't begin het geval scheen. En hij zou, als gezegd, nog van veel meer betekenis worden, als men hem maar kon sturen.

Misschen hebben de vrienden reeds eens nagelacht over de vraag, die we hun voorstelden, waarom het zoo veel moeilijker is, een luchtbol te besturen dan een schip. Men zou zoo zeggen: een schip is veel zwaarder dan een luchtbol, dus is de laatste gemakkelijker te drijven dan het eerste. Wie echter maar even goed oplet, hoe het roer werkt, dat het schip dezen of dien kant opgaat, die begrijpt er alles van. Om te sturen is noodig kracht, maar ook iets waar die kracht op werken kan, zooals b.v. het roer drukt of stoot tegen het water, en zooals de roerriemen het wegslaan. Een schuit op rollen, die gerocid wegd over den grond, zou, als de roerriemen louter in de lucht sloegen, niet voortkomen.

De eerste pogingen om een bestuurbaar luchtchip te maken, gaven niets. De vraag was steeds, vanwaar de kracht te krijgen, die in staat was den luchtbol b.v. tegen een sterken wind in te doen gaan. De eerste stap op den goeden weg, deden luchtreizigers als Blanchard en de gebroeders Robert. Zij gaven namelijk aan den luchtbol den vorm van een rol of een sigaar, natuurlijk een heel groote. De gewone peervorm is wel zeer geschikt om het opgaan makkelijk te maken, maar is daarbij oorzaak, dat men onmogelijk ooit tegen den wind in kan. Immers hij heeft een te groote oppervlakte, waartegen de wind kan spelen en moet zelf heel veel tegenstand der lucht overwinnen. Daarentegen heeft een rolvormig luchtchip maar weinig last daarvan, wijl het van voren niet veel oppervlakte heeft, en als 't ware door de lucht boort. Alle luchtschippers die naar middelen zoeken om hun vaartuigen te sturen, gebruiken dan ook het sigaarvormige luchtchip, dat op een luchtbol al heel weinig lijkt.

't Is nu bijna 50 jaar geleden, dat zulk een vaartuig, zooder ik weet, het eerste, werd vervaardigd, en wel door iemand die Giffard heette. Zijn schip was 44 meter lang en 12 breed. Als het weder doodstil was kon men dat vaartuig besturen, doch het kwam slechts drie el in de tweede vooruit. Gij begrijpt nu wel, dat het zelfs bij weinig wind heel niet te sturen was en dus zijn doel misde. Een andere proef nam Dupuy de Lôme, die wel een weinig gelukkiger was dan zijn voorganger. Ook zijn luchtchip had den vorm van een cylinder of rol, van voren en van achteren puntig. 't Was 36 meter lang, 15 breed en bevatte ruim 3400 kubieke meter gas. Dit schip beproefde men te doen voortgaan door middel van een schroef, op de wijs als men die aan de stoomschepen heeft. Deze luchtschroef was zeer groot en had twee bladen. Het gevaarte, dat 9 meter in doorsnede had, werd door mannen gedraaid en verplaatste natuurlijk heel wat lucht.

In 1872 werd er bij Parijs de proef mee genomen, doch die voldeed niet geheel. Zoodra de wind sterk werd, moest 's menschen kracht het er altijd tegen afleggen.

Dat begrepen andere luchtkenner en bevaarders ook zeer goed. Toen dan ook zekere Hanlen te Brunn in Oostenrijk de lucht in wilde, vervaardigde hij een luchtchip, dat heel dun, maar 50 meter lang was. Ook dit had een schroef, een van vier bladen; deze werd echter niet bewogen door mannen, maar door een inrichting met gaskracht. Toch kon ook hij alleen sturen bij zwakken wind of stilte. Evenwel bleek, dat men nu ten minste op den goeden weg was. De vraag was nu maar, nog sterker werktuigen ter beweging te vinden, die in staat waren, de schroef sneller te doen draaien en die toch geen al te groote vracht waren voor het vaartuig.

Want of de luchtbol als middel van vervoer kan dienst doen, hangt grotendeels van het gewicht der machine af. Is het schip te zwaar geladen, dan kan het niet stijgen of althans heel weinig meer meemen. Gevolg daarvan zou dan weer wezen, dat de luchtschippers, wilde hij althans iets verdienen, heel hoge prijzen moest rekenen, voor wie en wat hij vervoerde. Maar dan, 't spreekt van zelf, zouden niet veel menschen meegaan en de zaak van zelf doodloopen. Immers, gesteld al, dat men den luchtbol volkomen goed sturen kan, dan is en blijft het toch nog altijd een vervoermiddel, dat minder betrouwbaar is, en wel aan allen wind en weer bloot gesteld. Tegenwoordig betaalt men gewoonlijk een drie gulden voor een tochtje met den „vaste“ bol. Maar zou de reis zeker 50 of meer malen duurder worden, dan was 't getal liefhebbers bepaald heel gering.

Dit bedenkende, beproefde de Franchman Tissandier eens de proef te nemen met een zoodanaamd Dinamo werktuig. Dit hielp, zoodat de schroef veel sneller werkte dan vroeger. Maar door allerlei oorzaken mislukte ook deze proef, nu 17 jaar geleden. Andere Fransche luchtschippers, officieren in het leger, beproefden het kort daarop met een vaartuig, dat 50 meter lang en 8 breed was. Het eigenlijke schuile uit bamboes vervaardigd, was 33 meter lang. 't Heele toestel werd bewogen door een electrisch dynamowerktuig. De heeren brachten het zover, dat zij bij windstilte hun schip volkomen konden besturen. Eens legden zij in 23 minuten door de lucht, een afstand van 7600 meter af. Maar alras bleek er een groot gebrek. Het werktuig verloor spoedig zijn kracht, en was na drie uur geheel uitgeput.

In een volgend nr. een en ander, waar nu geen plaats voor was.

HOOGENBIJKE.

Geformeerde Gezindheid.

Geformeerde Kerk.

BEROEPEN: Grijskerke, H. Bultenhuys, te Vreeswijk. — Montfoort c. a., A. L. Ruijs, te Ooltgensplaat. — Burum, A. Nieboer, te Sneeuwijk. — Bedankt: Heerjansdam, J. H. Koers, te Mole-naarsgraaf. — Halftweg, J. F. Jonkers, te Haastrecht. — Herwijnen, G. Dalhuijsen, te Nieuwerkerk a. d. IJssel. — Ennauwil, F. ten Hoor Jr., te Urthuis-meeden.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Kortenhof, D. G. W. L. Röder, cand. te Rotterdam. — Tiel, L. Knappert, te Assen. — Terhorne, L. E. Brandt, cand. — Francker, E. J. Homan, te Witmarsum. — Zutfen, J. Busch Keiser, J. G., te Wognum. — Blauwkapel, K. Bouthoorn, te Edé. — Goor, J. van Giffen, te Bazuin. — Heeren, C. F. S. Rutgers, te Beuningen. — Oss, G. A. van de Bergh van Eijssinga, cand. te Hulst. — Oud dorp, J. van Boven, te Oud-Beerland. — Kromme-nedijk, Th. H. van Papendrecht, te Brielsch Nieuw land. — Oude Niedorp, D. F. J. Herman J. F., te Tricht. — Hasselt, G. Nijhuis, te Vennendaal. — Oosterwierum en Kedichem, H. de Groot, cand. te Leiden. — 's Graveland, H. Schokking, te Wierp. — AANGENOMEN: Kallantsog, J. L. Klein R., te Oosterwolde. — Gaastmeer en Nijhuizen, H. van Elden, cand. te Amsterdam. — Wapenvelden, H. Groot Enzerink, cand. te Utrecht. — Kolhorn, J. G. W. Briede, cand. te 's Gravenhage. — Zijpe, J. Koert Sikkenga, te Corijum. — Rotterdam, F. R. Callenbach, te Doorn. — Hilvarenbeek, J. Heenk J. A. L., te Vechel. — Roerendaal, J. Bierns de Haan, te Hoogland. — Hittum, W. Magendans, te Oosterzoo. — Oosterwolde, E. J. Homoet, te Ouderkerk a. d. IJssel. — Dongjum, B. Bolt, cand. te Groningen. — Nierijl, L. E. Brandt, cand. — Oudega c. a., P. N. Fikar, cand. — BEDANKT: Averaath, Oudam en Hekelingen, H. de Groot, cand. te Havelte. — Nieuw-Dordrecht en Heveskes, B. Bolt, cand. te Leiden. — Burgh J. H. Israel, cand. te Zalt-Tommel. — Wageningen, W. T. Ch. Schulte, te Muiden. — Frederiksoord, G. A. van den Bergh van Eijssinga, cand. te Hulst. — Zoutelande, Goudman, te Zijdeveld, J. W. Groot Enzerink, cand. te Utrecht. — Oosterland c. a., J. L. Klein R., te Oosterwolde.

Advertentiën.

GEHULD:

Jonkheer N. J. CALKOEN,
Inspecteur der Directe Belastingen enz.
te Arnhem,
MET
Jonkvrouwe M. H. Baronesse VAN DER
BORCH VAN VERVOLDE.
Arnhem, 1 November 1900.

Heden behaagde het den Heere uit ons midden weg te nemen onzen geliefden broeder

J. OOSTERVELD,
Diaken.

Van de Reformatie af mocht hij onze gemeente als Diaken of als Ouderling dienen. Zegene de Heere dezen zijnen arbeid.

Namens den Kerkeraad:

Da. L. J. C. KREIJT JR., Præses.
J. ZEELTE, Scriba.
Munnikenham, 25 Oct. 1900.

Heden overleed, in de hope des ewigen levens, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader,
FOLKERT WILHELMUS
VAN DEN BERG,
in den ouderdom van ruim 61 jaren.

Uit alle naam,

Wed. F. W. VAN DEN BERG,
geb. WEZEL.
Amsterdam, 31 October 1900.
Geen rouwtekst.

Voor de hartelijke deelneming in het smartelijk verlies van onze geliefde Dochter en Zuster, betuigen wij onzen innigen dank.

R. BOS en Familie.

Sappemeer, Oct. 1900.

BREEBAART'S
ORGELHANDEL,
Bamrak 22, Amsterdam.
Vraag Catalogi.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Huishoudster.

Een besch. Juffr., middelb. l., P. G., uitstek. huishoudster, gewoon zelfstandig op te treden, zag zich gaarne geplaatst hier of elders. Liefst bij een Heer alleen of Wedn. met klein gezin. Uitstekende informatic geeft gaarne Ds. WEEDER te Culemborg, aan wien ook de brieven te adresseren.

Kerkorgel.

Door verbouwing eener kerk, voor matigen prijs te koop een PIJPORGEL met twee Klavieren en vrij Pedaal, 19 Registers. Prestant 8 voet in 't front. Brieven fr. aan het Bureau van dit Blad, motto: Pijporgel.

I. FABRY DE JONGE,
Gouden en Zilveren Werken,
APELDOORN.

Levert AVONDMAALSTELLEN
en DOOPVONDEN,
in Zilver, Versilverd, Britanmetaal en Nikkel.

Zeer billijke Prijsen. Ruikt ook ouden in.

IS VERSCHENEN:

SCHULD en STRAF.
REDE, gehouden bij het overdragen van
het Rectoraat der Vrije Universiteit,
den 20sten October 1900,

DOOR

Prof. Mr. D. P. D. FABRIS.

Prijs f 1.50.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

Leiden. D. DONNER.

JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15-17 en Vijgendam 12, Amsterdam.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN
en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen
tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen

KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

J. L. VAN APELDOORN H. ZOON,

Geldersche Worst en Vleeschwaren.

Puik kwaliteits. Billijke prijs.

Vraag Prijscourant.

SCOLASTICA.

Om het zoeken of om het vinden?
Of het doel van echte studie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.40.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Is verschenen bij GEBR. HUGÉ,

Rotterdam, de 2de druk van de

Verklaring der Nederlandsche

geloofsbelijdenis.

DOOR

Ds. ARNOLDUS ROTTERDAM.

Opnieuw uitgegeven en bij ons kerkelijk

publiek ingeleid door Dr. A. KUYPER.

Compleet in 2 deelen. Ingen. f 3.30.

Prospectus op aanvraag verkrijgbaar.

St. Nicolaas en Kerstfeest.

Drie nieuwe uitgaven zagen het licht,

die voor de a. s. feestdagen moote

geschenken zijn:

HET LEVEN VAN

Frances Ridley Havergal

DOOR HARE ZUSTER

MARIA V. G. HAVERGAL.

Uit het Engelsch door S. C.

Prijs ingenaald f 1.00; gebonden f 2.10.

Gods leidingen in mijne

Levensgeschiedenis.

UIT HET HOOGDUITSCH,

VAN

OTTO FUNCKE.

TWEDE DEEL.

Prijs ingenaald f 2.25; gebonden f 2.90.

ALS GIJ IN UW HUIS ZIT.

Meditatie voor het huiselijk leven,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

TWEDE DRUK.

Prijs ingenaald f 1.25; gebonden f 1.75

Gratis en franco wordt op aanvraag

gezonden:

Het eerste vervolg op den geillustreerden

Catalogus van onze uitgaven en de Catalogus

van de Vereeniging ter bevordering van

Christelijke Lectuur, welke Vereeniging zeer

voordeelige voorwaarden aan haar leden biedt.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Levensverzekering-Bank „KOSMOS“

gevestigd te ZEIST (Prov. Utrecht).

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 23 Februari 1862.

Directie: Jhr. F. H. VAN DE POLL en Jhr. F. VAN REENEN.

Volteekend Maatschappelijk Kapitaal f 1,800,000.—

Ultimo December 1899 bedroegen:

Het verzekerd kapitaal..... f 54,883,510.—

Het waarborgkapitaal..... „ 11,358,889.93

De uitbetaalde verzekeringen..... „ 10,723,109.32

(Het aandeel in de Winst voor verzekerd. a. van minstens f 1000.— verzekerd Kapitaal bedroeg over 1899 10 pCt. der Jaarpremie, uit te keuren na twee-ja. lg. bestaan der verzekering.)

Verzekeringen van Kapitaal bij overlijden en bij leven.

Gemeene Verzekeringen. Uitsluitverzekeringen.

Studiebeurzen. Lijfrenten. Pensioenen.

volgens tarieven, welke naar de nieuwste gegevens berekend zijn.

Gunstige voorwaarden voor verblijf in Oost- en West-Indië.

Prospectussen en Formulieren kosteloos verkrijgbaar ten Kantore der

Maatschappij te Zeist; bij Heeren Inspecteurs en Heeren Agenten.

GOLDSCHMEDING.

Piano's en Orgels.

Warmoesstraat 141 en

Keizersgracht 305, bij de Wolvenstraat.

Piano's te huur van af f 4.— p. md.

en Orgels van af f 2.— p. md.

Vraag Catalogus en Conditie.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributie:

Door den heer H. A. van Hemmen te Zuid-

wolde (Gr.) f 18; door den heer J. Hospers

Gz. te Bedum f 54.50; door den heer A. Pijl

Jz. te Alblasserdam: uit Alblasserdam f 73.50;

uit N. Lekkerdam f 30.50; uit Sliedrecht f 19.50;

samen f 123.50; door den heer T. J. Greeve-

link te Heerenveen f 25.50; door den heer S.

S. Hofstra te Assen f 41; door den heer J.

Bouwens te Appingedam f 141.50; door den heer

Slettenaar H. te Almelo f 33.50; door den heer

A. Vingerling te Gouda f 93; door den heer

J. van Boshuizen te Winterswijk (1899) f 25;

door den heer Hk. Pluister te Heer Hugowaard

f 17; door den heer Jn. Plas Jan. te Purmer-

end f 89.25; door Ds. J. Wisse te Garijp f 73.50;

door den heer D. A. Jaarsma te St. Nicolaasg.

f 36.50; door den heer W. Graafhuis te Gron-</